

4 Φεβρουαρίου 1998

Ο Πρωθυπουργός Κώστας Σημίτης, απαντώντας απόψε στην "Ωρα του Πρωθυπουργού" στη Βουλή σε επίκαιρη ερώτηση του βουλευτή της Ν.Δ Βασίλη Μαγγίνα για τις ελληνοτουρκικές σχέσεις, υπογράμμισε μεταξύ άλλων:

- Η κυβέρνηση έχει διατυπώσει την πρότασή της για μια βήμα προς βήμα προσέγγιση στις σχέσεις της με την Τουρκία. Την έχει παρουσιάσει αναλυτικά από το βήμα της Βουλής. Είναι πρόταση ρεαλιστική που αποβλέπει στη σταδιακή επίλυση των υφισταμένων θεμάτων, κατά τρόπο που να υπάρξουν μια εξ ίσου σταδιακή αποκατάσταση κλίματος εμπιστοσύνης και μια προοπτική στις σχέσεις μεταξύ των δύο χωρών.
- Σημαντικό στοιχείο της βήμα προς βήμα προσέγγισης είναι η προσφυγή στο Δικαστήριο της Χάγης για την οριοθέτηση της υφαλοκρηπίδας που είναι το μόνο ζήτημα μεταξύ των δύο χωρών δεκτικόν επιλύσεως. Και όντως η επίλυσή του, με τον τρόπο που υποδεικνύουμε, θα συνέβαλε τα μέγιστα στην εξομάλυνση της κατάστασης.
- Η βήμα προς βήμα προσέγγιση στη συνολική της θεώρηση αποβλέπει να δημιουργήσει μια οδό για τη βελτίωση των ελληνοτουρκικών σχέσεων, από το επικίνδυνο σημείο στο οποίο τις έφερε η τουρκική αμφισβήτηση της ελληνικής κυριαρχίας στα Ίμια. Στη βήμα προς βήμα προσέγγιση εμμένουμε πάντοτε.
- Πραγματικό γεγονός μείζονος σημασίας που ενισχύει την πρότασή μας για τη βήμα προς βήμα προσέγγιση ήταν η αποδοχή από μέρους της Ελλάδος, το 1993, της γενικής δικαιοδοσίας του Διεθνούς Δικαστηρίου με την επιφύλαξη που έχουμε διατυπώσει (όταν την απεδέχθημεν) σε ό,τι αφορά θέματα άμυνας και ασφάλειας και στην οποία εμμένουμε εξ αιτίας της τουρκικής απειλής. Συνεπώς, από το 1993 η χώρα μας επισφράγισε τη συμμετοχή της στη διεθνή κοινωνία Δικαίου και στην ευρωπαϊκή οικογένεια αρχών. Από το 1993 εμπράκτως μετέχουμε σε μια νέα νομική πραγματικότητα.
- Σ' αυτή τη νομική πραγματικότητα καλούμε και την Τουρκία να προσχωρήσει. Την καλούμε να αποδεχθεί και εκείνη τη δικαιοδοσία του Διεθνούς οργάνου, εφ' όσον, άλλωστε, η αποδοχή της δικαιοδοσίας του Διεθνούς Δικαστηρίου της Χάγης είναι καίριο ζητούμενο για τη συμμετοχή στην ευρωπαϊκή οικογένεια. Να ενστερνισθεί την ίδια αντίληψη διεθνούς πρακτικής και να διαχειρισθεί τις εξωτερικές σχέσεις με γνώμονα το Διεθνές Δίκαιο. Είναι αυτονόητο ότι εάν κάνει το βήμα αυτό, θα οφείλει ανάλογα να διαχειρισθεί τα

ζητήματα που απασχολούν στις σχέσεις της με τις άλλες χώρες και με την Ελλάδα ειδικότερα.

- Αυτό δεν είναι ούτε πρόσκληση, ούτε νέα πρόταση, ούτε αλλαγή θέσεως από ελληνικής πλευράς: Είναι η διαπίστωση του πραγματικού γεγονότος ότι αποδεχόμενη τη δικαιοδοσία του Διεθνούς Δικαστηρίου της Χάγης, η Τουρκία έχει την ευχέρεια να χρησιμοποιήσει το εργαλείο αυτό που της παρέχει το Διεθνές Δίκαιο.
- Και δεν έχουμε ουδεμία αναστολή να επισημάνουμε το πραγματικό αυτό γεγονός, όπως παράλληλα επισημαίνουμε και το γεγονός ότι η Τουρκία, πεισματικά απορρίπτοντας την οδό του Διεθνούς Δικαστηρίου, αρνείται αυτό τούτο το Διεθνές Δίκαιο και επιζητεί την ανατροπή του νομικού καθεστώτος που διέπει τις σχέσεις μας και καθορίζει τα σύνορά μας.
- Ως προς την Κοινή Δήλωση της Μαδρίτης, πρέπει να λεχθεί ότι:
 - α) κατεδείχθη το αδιέξοδο της τουρκικής πολιτικής, που βασίζεται σε απειλές και πιέσεις.
 - β) υπαγορεύει τη νομική επίλυση των διαφορών
 - γ) εμφανώς “στενεύει” τα περιθώρια της ΆγκυραςΚαι τούτο διότι η Δήλωση της Μαδρίτης απέβλεπε στο να στρέψει την Τουρκία προς την κατεύθυνση της αποδοχής και επιβεβαίωσης των κανόνων του Διεθνούς Δικαίου και των Διεθνών Συνθηκών, που ορίζουν το υφιστάμενο μεταξύ των δύο χωρών καθεστώς. Απέβλεπε στο να οδηγήσει την Τουρκία σε μια συμπεριφορά σύμφωνη με την καθιερωμένη διεθνή πρακτική στις σχέσεις μεταξύ των κρατών, η οποία επιβάλλει να αντιμετωπίζονται τα υφιστάμενα θέματα μέσω των δικαιοδοτικών μηχανισμών του Διεθνούς Δικαίου.
- Η Άγκυρα επεχείρησε ακροβατικές ερμηνείες στη σαφή διατύπωση του κειμένου της Μαδρίτης. Τόσον η Ελλάδα όσον και η Τουρκία έχουν νόμιμα συμφέροντα ζωτικά και μη. Όμως, δεν αναγνωρίζονται ζωτικά συμφέροντα εκτός διεθνούς νομιμότητας. Η διεθνής κοινωνία θυμάται πού οδήγησε η επιδίωξη παρανόμων “ζωτικών συμφερόντων” κατά το μεσοπόλεμο και υιοθέτησε τη Χάρτα των Ηνωμένων Εθνών για να καταδικάσει και να αποκλείσει τέτοιου είδους έννοιες από τις διεθνείς σχέσεις.
- Ομοίως, η άσκηση νομίμου δικαιώματος δεν αποτελεί “μονομερή ενέργεια” εις βάρος ουδενός. Κωδικοποιώντας το εθιμικό δίκαιο η Σύμβαση του Δικαίου της Θαλάσσης κατοχύρωσε το δικαίωμα σε αιγιαλίτιδα ζώνη έως 12 ν.μ. Η χώρα μας έχει αυτό το δικαίωμα και οι ελληνικές κυβερνήσεις έχουν δηλώσει ότι θα ασκήσουν το δικαίωμα αυτό όταν το κρίνουν σκόπιμο κατά τρόπο διεθνώς αποδεκτό, όπως άλλωστε αρμόζει σε μια θαλασσινή χώρα με μεγάλα ναυτιλιακά συμφέροντα και παγκόσμια ναυτική παρουσία.